

04 Ekim 2017
GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **26742**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-10676)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 16.01.2017 tarihli ve 43452547-120.07-78061 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Gamze AKKUŞ İLGEZDİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/10676 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-10676 Esas Numaralı Önerge Cevabı (3 sayfa)

Sorular 1, 2, 4, 5, 8, 10:

29.12.2016 tarihinde Kocaeli, Adapazarı ve İstanbul'un büyük bir bölümüne elektrik verilmemiştir. Bu konuyla ilgili Enerji Bakanlığı hava şartları nedeniyle ulusal elektrik şebekesinden yeterli elektrik alınamadığı için İstanbul'un birçok bölgesinde elektrik kesintisi yaşandığını açıklamıştır. İnsanlar saatlerce karanlıkta ve soğukta kalmış, hastalar sıkıntı yaşamıştır. Havaaların soğuması dışında olağanüstü bir durum olmadığı halde yanlış enerji politikaları nedeniyle elektrik kesintileri sürekli hale gelmiştir. Elektrikğin üretiminde yaşanan sıkıntı, periyodik bakım adı altında yapılan kesintilere dönüşmüştür. Kamuoyu bilgilendirilmeden yapılan kesintiler, can ve mal güvenliği açısından tehlikeler ve mağduriyetler yaratmaktadır. Bu çerçevede,

- İstanbul genelindeki elektrik kesintilerinin gerekçesi nedir?
- Elektrik kesintilerinin yaz saati uygulamasının kalıcılaştırması ile alakası var mıdır?
- Türkiye'nin elektrik ihtiyacının karşılanamaması riski olduğu iddiaları doğru mudur?
- 21. Yüzyılın Türkiye'sinde insanlar 2017 yılına mum ışığında veya karanlıkta mı girecektir?
- Asgari ücret net 1404 lirayken açlık sınırı 1432 lira iken uzun elektrik kesintileri sebebiyle dolaptaki sınırlı yiyeceği bozulan vatandaşlarımızın mağduriyetini nasıl gidereceksiniz?
- Yaz saati uygulamasının terk edilmemesi ve havanın geç aydınlanması, çabuk kararması sebebiyle; kamu kurum ve kuruluşlarına ait elektrik faturalarındaki artışın miktarı nedir? Hazine ne kadar zarara uğramıştır?

Cevaplar 1, 2, 4, 5, 8, 10:

29.12.2016 tarihinde ülkemizin Trakya ve Kuzey Batı Anadolu Bölgelerinde yaşanan olumsuz hava koşullarından dolayı elektrik sisteminin ana iskeletini oluşturan 400 kV iletim seviyesinde 12 adet enerji iletim hattı arızalanarak servis harici olmuş, İstanbul-Adapazarı Bölgesindeki 400 kV tüm iletim hatlarında buzlanma ve şiddetli rüzgâr nedeniyle 14 adet direk yıkılmış, çok sayıda direkte toprak kulesi yıkılması ve toprak teli kopmalarından kaynaklı arızalar meydana gelmiştir.

30 Ekim tarihinden itibaren yaz saati uygulaması etkilerinin görüldüğü dönem başlamıştır. Kısa süreli veriler üzerinden yapılan analiz tasarruf açısından olumlu olmakla birlikte veri miktarı, çeşidi, istatistiksel karşılaştırılabilirlik yöntemleri geliştirilerek daha detaylı çalışma yapılmasına devam edilmektedir. Bununla birlikte, 8:00-17:00, 8:30-17:30, 9:00-18:00 mesai saatleri için ayrı ayrı 81 il için çalışma yapılmış, yaz saati uygulamasının toplam aydınlık süresini artırdığı tespit edilmiştir.

Kısa ve uzun vadeli yapılan çalışmaların sonuçlarına göre ülkemiz elektrik ihtiyacının karşılanamaması gibi bir durum söz konusu değildir.

Soru 3:

Doğalgaz sıkıntısı nedeniyle BOTAŞ'ın elektrik üreten santrallere gaz verememesi ve santrallerin devre dışı bırakılmasından dolayı elektrik kesintisi olduğu yönündeki iddialar doğru mudur?

Cevap 3:

İçinde bulunduğumuz ağır hava koşullarının sadece ülkemizi değil, doğalgaz tedarik kaynaklarımızı da etkilemesine rağmen Bakanlığımızın aldığı tedbirler sayesinde doğalgaz kaynaklı bir elektrik kesintisi uygulamasına ihtiyaç duyulmamıştır.

Arz güvenliğinin sağlanmasında LNG terminal kapasiteleri, gazlaştırma ve gaz sevkiyat kapasiteleri, yeraltı depolama tesisi enjeksiyon ve geri üretim kapasitelerinin artırılması ve yeni FSRU (Yüzer Depolama ve Yeniden Gazlaştırma Ünitesi) yatırımlarının önemine binaen;

- Doğalgaz giriş kapasitemiz, Silivri Değirmenköy doğal gaz yeraltı deposu geri üretim kapasite artışı (5

milyon m³/gün), EGEGAZ LNG tesisi gazlaştırma kapasite artışı (8 milyon m³/gün) ve FSRU projesinin (20 milyon m³/gün) tamamlanması ile birlikte 222 milyon m³'e yükselmiştir.

- Bununla birlikte "Doğal Gaz Arz Güvenliğinin Sağlanması ve Kaynak Çeşitliliğinin Artırılması Amacıyla BOTAŞ Genel Müdürlüğünün Görevlendirilmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı" istihali ile Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi'ne (BOTAŞ), doğal gazın yüzer LNG depolama ve gazlaştırma ünitesi ile doğal gaz iletim sistemine bağlantısı için gerekli olan yatırımların ve sair gerekli iş ve işlemlerin yapılması görevi verilmiştir. Bu çerçevede İskenderun ve Saros Körfezlerinden, her biri 20 milyon Sm³/gün olmak üzere toplam 40 milyon Sm³/gün gazlaştırma kapasitesindeki 2 adet FSRU'nun doğalgaz şebeke sistemine bağlantısının sağlanacağı projeye yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

- Tuz Gölü Yeraltı Doğalgaz Depolama Projesi, 1 Milyar m³ işletme gazı depolama kapasitesi 40 milyon m³ günlük geri üretim kapasitesine sahip olan projenin ilk fazı 10.02.2017 tarihinde işletmeye alınmıştır. Diğer taraftan proje, söz konusu alanlarda yeni kuyular açılması ve kuyu çaplarının genişletilmesiyle birlikte depolama kapasitesinin toplamda yaklaşık 5,4 milyar m³, geri üretim kapasitesinin 80 Milyon Sm³/gün'e çıkartılmasına yönelik olarak yapılan çalışmalar Yüksek Planlama Kurulu'nun kararı çerçevesinde sürdürülmektedir.

- BOTAŞ'a ait Marmara Ereğlisi LNG Terminali'nin gazlaştırma ve sevkiyat kapasitesinin 22 milyon Sm³/gün'den 27 milyon Sm³/gün'e artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

- Egegaz LNG terminalinin günlük 16 milyon m³ olan gazlaştırma ve sevkiyat kapasitesi 24 milyon m³'e çıkarılmıştır. 2017 yılı içerisinde söz konusu kapasitenin 39 milyon m³ seviyesine artırılması hedeflenmektedir.

Sorular 6, 7:

- Elektrik kesintilerinden hastanelerin yoğun bakımları başta olmak üzere hastalar nasıl etkilenmiştir?
- Aile sağlık merkezlerinin çoğunda jeneratör olmadığı bilinmektedir. Uzun elektrik kesintileri nedeniyle buz dolaplarında saklanması gereken aşılarda ve ilaçların akıbeti nedir?

Cevaplar 6, 7:

Söz konusu hususlar için Sağlık Bakanlığından bilgi talep edilmiş olup, Bakanlığımıza cevaben iletilen bilgiler aşağıda özetlenmiştir.

29.12.2016 tarihinde meydana gelen elektrik kesintisine istinaden İstanbul ilinde Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık tesislerinde herhangi bir aksaklık yaşanmamıştır. Enerji kesintileri akabinde jeneratörler otomatik olarak devreye girmiştir. Ayrıca hastanelerin teknik birimlerinde ilave teyakkuz ekipleri oluşturulmuştur. Enerji kesintilerinden etkilenen yoğun bakım ve/veya doğrudan etkilenen hasta bulunmamaktadır.

Soru 9:

- EPIAŞ verilerine göre; Ekim 2016'da megavat saat başına 145.075 lira olan ağırlıklı ortalama piyasa takas fiyatı, Kasım 2016'da 154.862 liraya, Aralık ayında 234.295 liraya yükseldi. Ancak piyasa takas fiyatı 22 Aralık 2016 saat 17:00 itibarıyla megavat saat başına 1169.55 lirayla fahiş bir düzeye çıkmıştır. Böylece 1 kilovat saat elektriğin fiyatı 1 lirayı aşmıştır. 23 Aralık 2016 için verilen fiyatlar ise bu düzeyi de aşarak, 1.9 liraya tırmanmıştır. Konut tüketicilerinin faturasında 0.41 TL olan 1 kilovat saat elektriğin bedelinin 4.6 katına ulaşmıştır. Megavat saat başına 145.075 lira olan piyasa takas fiyatının son 20 günde 1169.55 lira gibi fahiş bir düzeye çıkmasının gerekçesi nedir?

Cevap 9:

EPIAŞ tarafından işletilen gün öncesi piyasasında oluşan piyasa takas fiyatı, piyasa katılımcıları tarafından kendi iradeleri ile belirlenen teklif fiyatları üzerinden tespit edilmektedir. 2016 yılı Aralık ayında mevsimsel faktörlerin etkisiyle elektrik tüketiminde artış görülmüş dolayısıyla da piyasada talep edilen elektrik miktarı yükselmiştir. Elektrik piyasasında kış döneminde ortaya çıkan piyasa takas fiyatları, sistemin arz talep dengesini sağlama adına piyasanın kendi dinamikleri çerçevesinde ortaya çıkmıştır.